

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
педагогічної освіти

Дмитро ГЕРЦЮК

«9» 03 2026 року

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ,
ФАХОВИХ МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта

Денна / заочна форма здобуття освіти

2025-2026 навчальний рік

Програма атестаційного іспиту з педагогіки, психології, фахових методик початкової освіти для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта

РОЗРОБЛЕНО ТА
ВНЕСЕНО: кафедра початкової та дошкільної освіти
факультету педагогічної освіти Львівського
національного університету імені
Івана Франка.

УКЛАДАЧІ ПРОГРАМИ: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри початкової та дошкільної освіти,
Проц М. О.;
доктор філософії, доцент кафедри початкової
та дошкільної освіти,
Галюка О. С.

РОЗРОБНИКИ
ПРОГРАМИ: Галян О. І., Галюка О. С., Новосельська Н. Т.,
Проц М. О., Ростикус Н. П., Сірант Н. П.,
Стахів М. О., Подановська Г. В.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол № 5 від «22» грудня 2025 року

Завідувач кафедри Наталія МАЧИНСЬКА

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на навчально-методичній комісії факультету педагогічної освіти

Протокол № 6 від «02» *лютого* 2026 року

Голова НМК Любов НОС

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою факультету педагогічної освіти

Протокол № 7 від «05» *02* 2026 року

Голова Дмитро ГЕРЦЮК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах глобалізації світового суспільного розвитку перед загальноосвітньою школою постало надзвичайно важливе і відповідальне завдання – забезпечити формування соціально активної особистості, створення сприятливих умов для всебічного розвитку потенційних можливостей учнів. Його реалізація вимагає від учасників освітнього процесу, зокрема учителів початкової школи, високої професійної компетентності, здатності до творчості, утвердження базових концептів діяльнісного підходу як сучасної педагогічної траєкторії в контексті реалізації Нової української школи. Вагоме місце у підготовці майбутніх учителів початкової школи займає вивчення педагогіки, психології та фахових методик початкової освіти, зокрема таких освітніх компонентів (далі – ОК):

- «Методика навчання української мови та читання», «Дитяча література з методикою навчання» (*мовно-літературна освітня галузь*);
- «Методика навчання математики та математичних технологій у початковій школі» (*математична освітня галузь*);
- «Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»» (*природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська освітня галузь*);
- «Методика навчання мистецької галузі знань» (*мистецька освітня галузь*);
- «Методика навчання технологічної галузі з практикумом» (*технологічна освітня галузь*).

На кафедрі початкової та дошкільної освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта проводиться атестаційний іспит з педагогіки, психології, фахових методик початкової освіти.

Мета проведення атестаційного іспиту – визначення рівня сформованих загальних та фахових компетентностей випускника освітньо-професійної програми «Початкова освіта», виявлення готовності до навчання *української мови, літературного читання, математики, інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (далі – ЯДС), технологій, інтегрованого курсу «Мистецтво»* здобувачів початкової освіти. Вимоги атестаційного іспиту щодо обсягу сформованих компетентностей та програмних результатів навчання з педагогіки, психології та фахових методик початкової освіти не виходять за межі силабусів та навчальних програм, за якими здійснювалась професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи. Програмні питання становлять основу визначення рівня теоретичної і практичної професійної підготовки майбутнього учителя початкової школи.

Програма атестаційного іспиту передбачає спрямованість випускників на узагальнення й систематизацію здобутих знань, що досягається шляхом розподілу навчального матеріалу кожної дисципліни (ОК) на окремі частини, які складають питання екзаменаційних білетів. Осмислення цих питань сприятиме глибокому

розумінню наукового і практичного значення теоретико-методичних знань, їхнього місця в умовах професійної підготовки майбутнього фахівця початкової освіти.

Бібліографія складена таким чином, що студент під час підготовки до атестаційного іспиту може самостійно поглибити свої знання з психології, педагогіки та фахових методик початкової освіти.

Результатом вивчення психології, педагогіки та фахових методик початкової освіти є такі **знання** здобувачів вищої освіти:

- місця та значення психології, педагогіки та фахових методик початкової освіти в системі теоретико-прикладних наук, основні концепти педагогіки, вікової та педагогічної психології, фахових методик початкової освіти;
- методів науково-педагогічних досліджень;
- принципів організації використання знань з психології, педагогіки та фахових методик для навчання здобувачів початкової освіти;
- проблеми, виклики та позитивний досвід організації сучасного освітнього процесу у професійній діяльності вчителів початкової школи.

У результаті вивчення психології, педагогіки та фахових методик початкової освіти здобувачі вищої освіти повинні оволодіти такими **уміннями**:

- організовувати освітній процес у початкових класах відповідно до вимог фахових методик, Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти, Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»;
- аналізувати освітню роботу в школі, класі, позашкільлі згідно з передбачуваними програмними вимогами, методичними принципами та закономірностями;
- вміло та майстерно застосовувати сформовані загальні та фахові компетентності в практиці педагогічної діяльності;
- організовувати колектив учнів на виконання поставлених завдань;
- стимулювати навчальну діяльність і поведінку учнів;
- аналізувати навчально-педагогічні ситуації, використовувати на практиці досягнення сучасної методичної та психолого-педагогічної науки, проводити нетрадиційні уроки, дискусії, проявляти творчий підхід до шкільної та учнівської діяльності;
- організовувати предметну позакласну та позашкільну роботу зі здобувачами початкової освіти.

Відповідно до Національної рамки кваліфікацій (далі – НРК), освітньо-професійна програма відповідає 6 рівню НРК та першому циклу вищої освіти, тому випускники мають:

Знання: концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання.

Уміння: поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.

Комунікація:

- збір, інтерпретація та застосування даних;
- спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово;
- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації.

Автономія і відповідальність:

- управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;
- спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;
- формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;
- організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп.

Складання атестаційного іспиту сприяє формуванню:

Загальних компетентностей (ЗК)

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-10. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатомовність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ЗК-11. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети

ЗК-12. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК-13. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахових компетентностей (ФК)

ФК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

ФК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

ФК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

ФК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

ФК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

ФК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ФК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

ФК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

ФК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

ФК-13. Здатність організувати процес з вивчення англійської мови у початковій школі з огляду на сучасні методичні підходи.

Успішне засвоєння навчальної дисципліни сприятиме досягнення здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти *програмних результатів навчання (ПРН)*:

ПРН-1. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПРН-2. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПРН-3. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПРН-4. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПРН-5. Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПРН-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПРН-7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-8. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПРН-9. Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПРН-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПРН-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПРН-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПРН-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПРН-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Екзаменаційні білети атестаційного іспиту складаються з трьох питань.

Відповідь на **перше питання** передбачає розкриття змісту ключових питань педагогіки та психології.

Друге питання розкриває методичні аспекти навчання фахових дисциплін, а саме: суть, дидактичні концепції, методи, засоби, принципи та сучасні підходи до методики навчання освітніх галузей початкової освіти.

Третє питання – практичне: передбачає підготовку фрагмента уроку (відеозапис).

Кожне питання в програмі має розширене (деталізоване) розчленування на структурні компоненти, що для студента є умовним планом відповіді на іспиті. Такий підхід допоможе випускникові врахувати важливі моменти поєднання теоретичного матеріалу з практичною діяльністю вчителя початкової школи, зокрема в контексті вирішення проблем професійно-педагогічної майстерності. Така побудова дозволяє комплексно підходити до об'єктивної та чіткої відповіді на питання екзаменаційних білетів, охопити всі розділи педагогіки, психології, фахових методик початкової освіти і шкільної практики.

Приклад екзаменаційних білетів:

Екзаменаційний білет № 1

1. Оцінювання навчальних досягнень учнів. Критерії і вимоги до оцінювання успішності учня. Теоретичні основи педагогічної психології.
2. Основні періоди й етапи навчання грамоти. Коло умінь і навичок, які учні одержують в добуквений, буквений та післябуквений періоди.

Екзаменаційний білет № 2

1. Диференційоване навчання в школі. Диференційоване навчання в інклюзивному освітньому просторі початкової школи. Психологічні аспекти навчання дітей з особливими освітніми потребами.
2. Зміст природничої освіти у початковій школі.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ПЕДАГОГІКА

1. Педагогіка як наука, її виникнення і розвиток. Завдання педагогіки на сучасному етапі

Предмет та завдання педагогіки. Етапи і джерела розвитку педагогіки.

Понятійний апарат педагогічної науки. Категорії педагогіки: виховання, освіта, навчання, їх характеристика.

Система педагогічних наук. Знання учителем психології, гігієни, фізіології як необхідна умова педагогічної майстерності.

Зв'язок педагогіки з іншими науками, основні форми взаємозв'язку педагогіки та інших наук. Проблеми сучасної педагогічної науки та діяльності.

2. Наукові дослідження в педагогіці, їх особливості. Характеристика методів науково-педагогічного дослідження

Визначення методу науково-педагогічного дослідження, класифікація та характеристика методів психолого-педагогічних досліджень. Структурні компоненти дослідження, їх сутність.

3. Реалізація змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. Концепція НУШ

Реалізація змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової школи. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей». Інтеграція змісту початкової освіти в умовах реалізації нових освітніх програм.

4. Педагогічний процес, його суть та закономірності. Особливості організації освітнього середовища в НУШ

Поняття педагогічного процесу. Суть та структура педагогічного процесу. Рушійні сили педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Закономірності та принципи педагогічного процесу. Цілісність педагогічного процесу. Організація та керівництво педагогічним процесом. Особливості організації освітнього середовища в НУШ.

5. Вчитель, його функції і завдання в суспільстві. Вимоги до сучасного вчителя

Суть педагогічної діяльності. Особливості підготовки вчителя початкової школи. Вимоги до вчителя, його функції і завдання. Права та обов'язки вчителя.

6. Педагогічна майстерність у професійній діяльності вчителя

Поняття педагогічної майстерності вчителя, її структура. Види професійної спрямованості педагога.

Педагогічні здібності. Педагогічна техніка вчителя. Критерії педагогічної майстерності.

Авторитет вчителя: поняття, класифікація рівнів педагогічного авторитету, види помилкового авторитету.

7. Дидактика – теорія навчання і освіти. Сутність і завдання дидактики. Внесок педагогів у розвиток дидактики

Поняття про дидактику, її виникнення та розвиток. Предмет і завдання дидактики. Основні поняття дидактики: освіта і навчання, їх характеристика. Проблеми сучасної дидактики. Педагогічний внесок Я.А. Коменського, Дж. Дьюї, К. Ушинського, В. Сухомлинського, А. Макаренка у розвиток дидактики. Проблеми дидактики на сучасному етапі.

8. Навчання як складова освітнього процесу, його структура, функції. Педагогіка партнерства

Структура та характеристика процесу навчання. Суттєві ознаки процесу навчання. Основні функції (навчальна, розвивальна, виховна) та етапи процесу навчання. Педагогіка партнерства.

9. Закономірності, принципи і правила навчання. Система дидактичних принципів

Поняття про закономірності, принципи та правила навчання, їх регулятивна роль в організації діяльності учителя та учнів. Система принципів навчання у сучасній дидактиці. Характеристика принципів дидактики. Шляхи реалізації принципів навчання.

10. Методи і засоби навчання, їх класифікація та характеристика. Вибір методів навчання

Поняття про методи навчання як дидактичну категорію. Прийоми навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання. Характеристика традиційних методів навчання. Поняття засобів навчання, їх характеристика. Дидактичні умови використання засобів навчання.

11. Інтерактивні методи навчання, їх специфіка, характеристика окремих методів

Зміст і мета, характеристика інтерактивних методів навчання. Види інтерактивних методів навчання (групові та фронтальні). Характеристика

окремих методів навчання кожної групи. Вимоги до впровадження інтерактивного навчання.

12. Форми організації навчальної діяльності учнів. Тенденції розвитку форм навчання

Поняття форм організації навчання. Типологія форм організації навчання.

Історичний розвиток організаційних форм навчання.

Теоретичне обґрунтування класно-урочної системи навчання у працях Я. А. Коменського. Класифікація уроків К. Ушинського. Переваги та недоліки класно-урочної системи навчання.

13. Урок у сучасній початковій школі

Характеристика уроку як форми організації навчання. Особливості інтегрованого навчання. Інтегрований урок в сучасній школі. Вимоги до сучасного уроку.

14. Загальні засади педагогічних технологій

Сутність та основні ознаки педагогічних технологій. Типологія педагогічних технологій.

Технології розвивального навчання.

Використання теорії розв'язання винахідницьких задач – технологій на уроках в початковій школі.

Технологія проєктування в сучасній початковій школі.

15. Позаурочні і позашкільні форми організації навчання

Поняття про форми організації навчання. практикум, факультатив, гуртки, консультації, екскурсії тощо як форми організації навчання, їх особливості. Домашні завдання, їх мета, види та специфіка.

16. Сутність і функції діагностики і корекції у навчанні. Види, форми, методи контролю знань, умінь і навичок учнів

Зміст поняття діагностики і корекції у навчанні. Суть і завдання контролю у навчальному процесі. Основні принципи контролю знань. Види контролю знань. Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів та формувальне оцінювання у початковій школі. Критерії норми оцінки. Алгоритм самопідготовки.

17. Оцінювання навчальних досягнень учнів. Критерії і вимоги до оцінювання успішності учня

Ідеї В. Сухомлинського щодо оцінювання учнів початкової школи. Психолого-педагогічні вимоги до перевірки і оцінки навчальних досягнень

учнів. Функції й завдання перевірки і оцінки знань, умінь і навичок. Системи та критерії оцінювання в Новій українській школі. Формувальне оцінювання.

18. Диференційоване навчання в школі. Диференційоване навчання в інклюзивному освітньому просторі початкової школи

Організація індивідуального та диференційованого навчання в школі. Види (зовнішня та внутрішня) та форми(альтернативні школи чи заняття, класи з поглибленим вивченням предметів, класи з прискореним чи сповільненим темпом проходження навчального курсу та ін.) диференціації. Особливості використання диференційованого навчання в умовах інклюзії.

19. Проблема попередження та подолання неуспішності у навчанні

Сутність та причини неуспішності та відставання учнів у навчанні. Характеристика основних причин та видів відставання у навчанні в початковій школі. Шляхи подолання неуспішності в початковій школі.

20. Навчання обдарованих дітей

Основні ознаки та типи обдарованості дітей. Особливості навчання обдарованих учнів. Форми і методи роботи з обдарованими дітьми. Поради вчителю щодо роботи з обдарованими дітьми.

21. Виховання як складова педагогічного процесу. Особливості, механізми, етапи процесу виховання

Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили. Концепції сучасного виховання. Самовиховання і перевиховання. Діагностика процесу виховання. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання.

22. Основні закономірності і принципи виховання, їх характеристика

Поняття закономірностей і принципів виховання. Основні закономірності виховання.

Принципи виховання як керівні положення, які відображають загальні закономірності процесу виховання, визначають вимоги до змісту, організації і методів виховного процесу. Загальні принципи і принципи національного виховання, їх сутність.

23. Методи і форми виховання, їх класифікація та характеристика. Вибір методів виховання

Поняття про методи виховання. Класифікації методів виховання. Характеристика методів виховання (методи формування свідомості особистості; методи формування досвіду суспільної поведінки і діяльності вихованців;

методи стимулювання поведінки і діяльності вихованців). Умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання.

Поняття про форми виховання. Класифікація організаційних форм виховання в залежності від кількості охоплених процесом виховання учнів: індивідуальні, мікрогрупові, колективні (групові) і масові.

24. Виховання особистості в колективі. Педагогічні функції, стадії управління колективом

Загальне поняття про колектив і його ознаки. Значення колективу в процесі формування особистості. Проблеми виховної ролі колективу в педагогічній спадщині А. Макаренка.

Педагогічне керівництво формуванням і розвитком дитячого колективу. Закон руху колективу (система перспективних ліній), роль традицій у формуванні учнівського колективу, вироблення і закріплення нових традицій; виховне значення народних традицій у створенні колективу.

25. Місце і роль сім'ї у вихованні дітей. Виховання дітей у сім'ї. Принципи сімейного виховання. Співробітництво школи і сім'ї у вихованні дітей

Поняття сім'ї та сімейного виховання. Роль сім'ї та родини у формуванні особистості учня початкової школи. Сучасні проблеми сімейного виховання. Типи сімейного виховання, їх характеристика. Основи успішного сімейного виховання. Типові помилки у сімейному вихованні, їх причини.

Форми та методи співпраці школи та сім'ї. Шляхи формування педагогічної культури батьків. Засоби інформаційно-просвітницької діяльності серед населення.

26. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти. Робота класного керівника, його роль, місце і значення у формуванні особистості учня початкової школи

Завдання та функції вчителя початкових класів. Напрями, форми роботи. Його роль, місце і значення у формуванні особистості учня. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти».

27. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми. Принципи, шляхи і засоби перевиховання

Поняття категорії «педагогічно занедбані діти». Соціально-педагогічні умови виникнення важковиховуваних дітей. Система роботи з педагогічно занедбаними дітьми у досвіді А. Макаренка роботи в колоніях для неповнолітніх правопорушників. Основні принципи, шляхи й засоби перевиховання педагогічно занедбаних дітей. Етапи роботи з перевиховання «важких» дітей.

Основні напрямки педагогічної роботи з корекції відхилень у поведінці учнів початкової школи.

28. Система освіти в Україні. Структура і управління загальноосвітніми закладами. Принципи і функції управління

Система та наукові основи управління в Законі України «Про освіту». Структура органів управління освітою в Україні, їх функції, принципи і завдання. Початкова школа в системі освіти.

29. Зміст, форми, і методи методичної роботи, її роль у підвищенні рівня професійної підготовки вчителя

Методична робота в школі як головний шлях підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Методичне об'єднання учителів, курси підвищення кваліфікації, інші форми підвищення професійної майстерності вчителів.

Атестація та сертифікація як засіб підвищення відповідальності педагогічних працівників.

30. Інтегроване навчання. Тематичний та діяльнісний підходи

Сутність процесу інтеграції у педагогіці. Тенденції поширення інтегрованого навчання у країнах світу. Види інтеграції у шкільному навчанні. Інтегроване вивчення шкільних предметів за галузями знань у початковій школі.

Інтеграція: тематичний та діяльнісний підходи.

ПСИХОЛОГІЯ

1. Педагогічна психологія як наука

Сутність педагогічної психології як галузі психологічної науки, її зв'язок з іншими галузями. Об'єкт і предмет педагогічної психології. Структура педагогічної психології. Сфери застосування знань з педагогічної психології.

2. Врахування вікових особливостей розвитку дитини в освітньому процесі

Поняття віку. Основні критерії опису вікового періоду. Особливості врахування вікових та індивідуальних особливостей розвитку в освітньому процесі.

3. Методи педагогічної психології

Методологічні принципи педагогічної психології. Загальна характеристика методів педагогічної психології, їх класифікація. Методи педагогічної психології: загальнопсихологічні (спостереження, експеримент,

бесіда, інтерв'ю, аналіз продуктів діяльності, тестування); специфічні (педагогічний (формувальний) експеримент, педагогічне тестування).

4. Психологія особистості як основа організації особистісно-орієнтованого освітнього процесу.

Людина, індивід, особистість, індивідуальність, суб'єкт як теоретичне підґрунтя організації розвивального освітнього процесу. Мотиваційна сфера, її зміст та вплив на діяльність особистості. Самооцінка та чинники її формування в освітньому процесі. Умови організації особистісно-орієнтованого освітнього процесу.

5. Роль навчання і виховання у психічному та особистісному розвитку дитини

Психічний розвиток: сутність, закономірності. Зона актуального та найближчого психічного розвитку, їх врахування в організації освітнього процесу. Сензитивні періоди психічного розвитку. Провідна роль навчання та виховання у психічному розвитку.

6. Психологічне здоров'я вчителя і учнів

Психологічне здоров'я учнів як предмет уваги вчителя. Гуманізація та діалогізація освітнього процесу Психогігієна в освітньому процесі. Психологічне здоров'я вчителя. Профілактика емоційного та професійного вигорання. Психогігієна професійної діяльності і спілкування вчителя. Емоційна саморегуляція.

7. Психологічні основи навчання

Сучасне розуміння процесу навчання. Навчання як управління навчальною (пізнавальною) діяльністю дітей. Компоненти навчання (змістовий, операціональний). Механізми навчання (постановки навчальних задач, зворотного зв'язку, рефлексії, підкріплення).

8. Види та методи навчання

Класифікація видів навчання (за предметним змістом, за метою, за способом організації). Порівняльна характеристика традиційного та розвивального навчання. Методи навчання за характером взаємодії вчителя і учнів. Методи навчання за характером діяльності учнів (репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький).

9. Психологічний аналіз уроку

Рівні психологічного аналізу уроку (попередній, поточний, ретроспективний). Об'єкти психологічного аналізу уроку (вчитель, учні,

організація уроку). Напрямки психологічного аналізу уроку (психологічна мета, стиль діяльності вчителя, організація пізнавальної діяльності учнів, врахування вікових особливостей учнів).

10. Учень початкової школи як суб'єкт навчальної діяльності

Криза 6-7 років, її симптоми та наслідки для розвитку особистості. Соціальна ситуація розвитку молодшого школяра. Вчитель як значущий дорослий. Навчальна діяльність – провідний вид діяльності молодшого школяра. Психічні новоутворення молодшого школяра, їх зв'язок з навчальною діяльністю.

11. Навчання і розумовий розвиток учнів початкової школи

Психологія розвивального навчання. Поняття про наочність як здатність навчатися, готовність переходити на нові рівні навченості. Основа наочності: рівень розвитку пізнавальних психічних процесів; розвиток компонентів навчальної діяльності; розвиток емоційно-вольової сфери. Труднощі навчання молодших школярів.

12. Психологічні основи навчання обдарованих дітей.

Психологічні особливості обдарованих дітей (когнітивний розвиток, соціо-емоційний розвиток). Основні підходи до організації навчання обдарованих дітей (програми акселерації, програми збагачення). Рекомендації для класу, де навчають діти з особливими освітніми потребами. Рекомендації для класу, де навчають обдаровані діти.

13. Психологічні аспекти навчання дітей з особливими освітніми потребами

Психологічні особливості навчання дітей з особливими освітніми потребами. Види проблем у розвитку дитини. Взаємодія педагога та асистента вчителя і асистента дитини.

14. Характеристика процесу учіння та навчальної діяльності.

Специфіка учіння як об'єкта управління. Учіння як самосійна пізнавальна діяльність. Зв'язок учіння та навчальної діяльності. Предмет навчальної діяльності. Засоби навчальної діяльності. Способи навчальної діяльності. Продукт навчальної діяльності. Концепції навчальної діяльності («формувальні» теорії, «особистісні» теорії, моделі активних методів навчання).

15. Мотивація навчальної діяльності.

Навчальна мотивація, її види (внутрішня / зовнішня). Вплив різних видів мотивів на успішність навчальної діяльності учнів. Динаміка мотивації навчання впродовж навчання у початковій школі.

16. Організація процесу засвоєння

Засвоєння як механізм навчальної діяльності. Етапи засвоєння.

17. Психологія навчальної діяльності

Структура навчальної діяльності. Психологічні чинники, що визначають успіх (неуспіх) у навчальній діяльності (зовнішні, внутрішні). Зміст «уміння вчитися» для молодшого школяра. Роль педагога у формуванні вміння вчитися самостійно. Механізм навчальної діяльності.

18. Психологічна характеристика компонентів готовності дітей до навчання в школі

Готовність дитини до навчання в школі як психологічна проблема. Шкільна зрілість та психологічна готовність, їх взаємозв'язок. Характеристика основних компонентів готовності дітей до навчання в школі: інтелектуальний, особистісний, соціально-психологічний, емоційно-вольовий. Фізичний аспект готовності до школи. Оцінювання психологічної готовності дитини до навчання в школі.

19. Психологічні умови та передумови успішної адаптації дитини до навчання в школі

Поняття «шкільна адаптація» в контексті проблем початкової школи. Умови успішної адаптації дитини до навчання. Деадаптація, причини шкільної деадаптації. Робота вчителя зі сприяння успішної адаптації школярів.

20. Психологічні основи виховання

Цілі виховання. Дитина як суб'єкт виховної взаємодії. Зміст виховної діяльності педагога. Виховання та формування активно-особистісного ставлення дитини до дійсності. Психологічні механізми виховання. Гуманізація процесу виховання

21. Поняття вихованості.

Виховання, вихованість, виховуваність. Критерії вихованості дітей різного віку. Динаміка рівня вихованості впродовж епохи дитинства.

22. Психологічне обґрунтування виховного впливу

Сутність виховного впливу. Стратегії виховного впливу. Внутрішня

структура виховного впливу. Психологічна характеристика видів виховного впливу (спрямований-неспрямований, позитивний-негативний, вербальний-невербальний, вплив-вимога, вплив-оцінка), умови його ефективності.

23. Психологія сімейного виховання

Характеристика сім'ї як інституту соціалізації. Стилi сімейного виховання. Умови ефективного виховання дітей в сім'ї. Врахування педагогом особливостей сімейного виховання у професійній діяльності.

24. Психологічні аспекти реалізації ідеї індивідуалізації та диференціації в освітньому процесі

Сутність індивідуалізації та диференціації. Види індивідуалізації та диференціації навчання. Групи учнів та особливості надання психологічної підтримки у навчанні. Індивідуальні особливості учнів та їх врахування в освітньому процесі.

25. Врахування вікових аспектів розвитку в процесі виховання

Психологічні основи виховання в різному віці. Механізми виховання. Вікові особливості морального розвитку (Л.Кольберг). Зміни у мотиваційній сфері як основа організації виховної взаємодії з дітьми та підлітками.

26. Співпраця педагога і психолога у питаннях навчання та виховання учнів

Основи діяльності психологічної служби в школі: головні напрямки роботи, функції. Логіка й організація психологічного вивчення особистості учня і шкільного класу. Алгоритм отримання психологічної інформації. Врахування результатів психодіагностики в удосконаленні освітнього процесу. Консультативна, психопрофілактична та просвітницька діяльність психолога закладу освіти.

27. Характеристика педагогічної діяльності

Сутність педагогічної діяльності. Структурні компоненти педагогічної діяльності. Функціональні компоненти педагогічної діяльності. Діяльність педагога як процес розв'язання педагогічних задач.

28. Педагог як суб'єкт педагогічної діяльності та педагогічного спілкування

Педагогічні здібності. Педагогічні уміння. Стилi педагогічної діяльності, їх характеристика. Стилi педагогічного спілкування, їх характеристика. Адаптація молодого фахівця до умов діяльності та педагогічного колективу.

29. Психологія особистості вчителя

Психологічний портрет сучасного вчителя. Вчитель як особистість. Особистісні якості педагога. Професійно-педагогічна позиція. Авторитет вчителя. Творчість у педагогічній діяльності.

30. Зміст, програма та методи професійного самовиховання вчителя.

Специфіка самоосвіти та самовиховання вчителя як основа відповідності соціальним очікуванням. Самовиховання як процес і діяльність. Рушійні сили самовиховання та самоосвіти вчителя. Програма професійного самовиховання вчителя. Удосконалення його педагогічної майстерності. Методи самовиховання (самоаналіз, педагогічна рефлексія, самоосвіта, самодіагностика, самокорекція, вивчення прогресивного досвіду тощо).

Мовно-літературна освітня галузь

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЧИТАННЯ

1. Основні періоди й етапи навчання грамоти. Коло умінь і навичок, які одержують учні в добуквений, буквений та післябуквений періоди.

Навчально-виховні завдання добуквеного періоду. Формування загальнонавчальних умінь і навичок. Розвиток мовлення, формування в учнів фонетичного слуху; розвиток умінь здійснювати мовний аналіз; підготовка руки дитини до письма. Особливості структури і методики проведення уроків добуквеного періоду.

Буквений період. Етапи буквеного періоду. Особливості першого етапу. Методика формування вміння читати прямі склади. Опрацювання звуків і букв на другому етапі буквеного періоду. Структура уроку читання на ознайомлення з новою буквою. Робота над іншими видами мовленнєвої діяльності в період навчання грамоти: розвиток умінь слухати і розуміти висловлювання (аудіювання). Розвиток мовленнєвих умінь (говоріння). Удосконалення звуковимови, розвиток мовленнєвого слуху. Збагачення, уточнення й активізація словникового запасу учнів. Мета та завдання післябуквеного періоду навчання грамоти.

2. Методика опрацювання елементів лексики. Робота над усвідомленням прямого і переносного значення слова, багатозначністю, синонімами й антонімами. Види вправ з лексики.

Методика вивчення елементів лексикології. Завдання вивчення лексикології в початковій школі. Наукові засади методики навчання елементів лексикології в початковій школі. Організація вивчення лексикології на уроках

рідної мови. Основні принципи опрацювання лексичних тем. Види вправ із лексики.

Поняття про слово. Робота над переносним значенням слів. Робота з багатозначними словами. робота над синонімами. Засвоєння здобувачами початкової освіти явища омонімії.

Методика лексичного розбору.

Елементи фразеології в навчанні рідної мови.

3. Граматичний й антиграматичний напрям в методиці навчання орфографії. Методика вивчення фонетичних, морфологічних та семантичних написань. Види вправ з орфографії.

Система орфографічних вправ і їх роль у набутті учнями міцних орфографічних навичок.

Види правописних вправ: різні види списування, письмо по пам'яті, звуко-буквений аналіз слів, робота з орфографічним словником. Методика проведення орфографічного розбору.

Методика роботи над фонетичними написаннями. Засвоєння учнями початкової школи морфологічних написань. особливості засвоєння смислових написань.

Навчальні диктанти і їх місце у здобутті учнями орфографічно правильного письма. Види диктантів за способом сприймання тексту (зорові, слухові, зорово-слухові), за прийомами запобігання помилкам (попереджувальні, пояснювальні, коментоване письмо), за характером відтворення мовного матеріалу (дослівні, вибірккові, вільні, творчі, із завданнями). Методичні вимоги і прийоми проведення різних видів навчальних диктантів.

4. Методика вивчення морфемної будови та елементів словотвору. Завдання та етапи вивчення морфемної будови слова. Методика вивчення морфемної будови і знайомство з елементами словотворення. Завдання та етапи вивчення морфемної будови слова. Лінгвістичні засади методики вивчення морфеміки і словотвору в початковій школі. Пропедевтика словотворчої роботи в 1–2 класах.

Засвоєння учнями початкової школи понять із галузі морфеміки і словотвору. Поглиблення знань учнів про морфемну будову слова.

Прийоми виділення в слові значущих частин. Визначення їх місця в будові слова і ролі у вираженні значення слова. Застосування словотворчих вправ. робота над розширенням активного словникового запасу учнів. Зв'язок морфемного розбору слів із звуко-буквеним та орфографічним аналізом. Методика здійснення морфемного розбору слів.

Поглиблення знань учнів про морфемну будову слова та словотворення під час вивчення основних частин мови.

5. Методика вивчення частин мови.

Іменник. Етапи і методика формування граматичних понять («Частини мови»).

Методи і методичні прийоми формування в учнів початкових класів граматичних понять. Класифікація методів навчання. Аналітико-синтетичний метод як основа навчання мови. Форми аналізу і синтезу на різних етапах вивчення граматичного матеріалу. Використання індукції і дедукції у процесі викладання. Проблемний підхід до вивчення нового матеріалу. Використання алгоритмів правил у процесі подачі нового матеріалу.

Грамматичні вправи як засіб вироблення і закріплення в учнів мовних умінь і навичок. Загальна характеристика вправ із граматики. Види вправ за характером матеріалу (морфологічні, синтаксичні), за характером розумових операцій (аналітичні, синтетичні, аналітико-синтетичні). Мовний розбір, його види і методика проведення.

Методика вивчення частин мови. Формування у здобувачів початкової освіти поняття про частини мови на основі виявлення їх лексичного значення, граматичних ознак і синтаксичної ролі.

Методика вивчення прикметника, числівника, займенника.

Методика вивчення дієслова та прислівника.

Методика вивчення прийменника. Типи уроків вивчення граматичного матеріалу.

6. Методика опрацювання елементів синтаксису: формування поняття про речення, типи речень за будовою та метою висловлювання, основа речення, головні члени речення. Види вправ з синтаксису.

Методика роботи над елементами синтаксису. Значення знань із синтаксису в початкових класах. Вироблення початкових уявлень про речення та його будову. Вивчення речення в різних класах початкової школи.

Формування в учнів уявлень про граматичну основу речення. Робота над засвоєнням поняття «основа речення», «головні члени речення». Навчання учнів встановлювати граматичні зв'язки слів у реченні.

Вивчення однорідних членів речення. Види вправ з синтаксису. Застосування аналітико-синтетичних вправ при вивченні речення в різних класах.

7. Види переказів і методика їх проведення. Організація та прийоми навчання усним і письмовим переказам: попередня розсосереджена робота, постановка завдання, мотивація мовлення.

Види переказів (докладний, стислий, вибірковий, творчий), їх значення та дидактичні можливості.

Основні етапи роботи над переказом: попередня бесіда, читання вчителем тексту, аналіз змісту тексту, аналіз будови тексту, складання плану майбутнього переказу, аналіз мови тексту (словникова робота), усне складання фрагментів тексту, орфографічна робота. робота над культурою оформлення, запис тексту, аналіз складених переказів.

8. Формування навичок якісного читання

Компоненти техніки читання (якості читання): свідомість, правильність, швидкість, виразність читання. Система вправ на розвиток якостей читання. Види читання. Форми читання, їх характеристика.

9. Методика читання й аналізу художнього твору в початковій школі

Типи уроків літературного читання в початковій школі. Дидактична структура уроків. Художній текст як ресурс для розвитку емоційного інтелекту. Закон триступеневого сприймання художнього твору: «первинний синтез», «аналіз», «вторинний синтез». Словникова робота на уроках читання.

10. Методика вивчення творів різних жанрів

Коло читання: тематика і жанри. Методика роботи з оповіданням. Методика роботи з казкою. Методика роботи з байкою. Методика роботи з віршами. Особливості роботи над науково-пізнавальними статтями. Робота над малими фольклорними жанрами.

11. Методика проведення уроків роботи з дитячою книжкою

Робота з дитячою книжкою у структурі читацької діяльності учнів початкової школи. Мета і завдання уроків роботи з дитячою книжкою. Зв'язок уроків літературного читання та роботи з дитячою книжкою. Структура і методика уроків роботи з дитячою книжкою. Засоби популяризації книги.

Математична освітня галузь

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ

1. Організація навчання математики. Вимоги до сучасного уроку

Урок математики і його особливості. Використання ігрових форм. Підготовка вчителя до уроку. Вікові особливості пізнавальних процесів 6-7 річних дітей, їх урахування і розвиток на уроках математики.

2. Нумерація чисел в межах 10. Дії додавання і віднімання в межах 10

Вивчення нумерації чисел в концентрі «Десяток». Поетапне вивчення дій додавання і віднімання в межах 10. Розробка системи вправ для уроків вивчення дій додавання і віднімання.

3. Методика вивчення простих задач

Класифікація простих задач. Три види простих задач. Ознайомлення з простою задачею.

4. Розвиток уявлень про складену задачу і процес її розв'язування

Поняття складеної задачі. Види складених арифметичних задач, що розв'язуються у початковій школі. Способи скороченого запису умови складеної задачі.

5. Методика вивчення нумерації чисел в концентрі «Сотня». Методика вивчення дій додавання і віднімання в концентрі «Сотня»

Вивчення нумерації чисел 21 – 100. Вивчення арифметичних дій в концентрі «Сотня» (усна та письмова).

6. Методика вивчення таблиці множення та ділення

Ознайомлення із табличним множенням та діленням. Нестандартне множення та ділення.

7. Методика вивчення дробів

Ознайомити з поняттям дробу. Порівняння дробів. Розв'язування задач на знаходження частини числа і числа за його частиною, дробу числа.

8. Методика вивчення алгебраїчного матеріалу

Методика вивчення числових виразів і виразів, які містять змінну. Методика вивчення числових рівностей і рівностей, які містять змінну (в тому числі і рівнянь).

9. Методика вивчення геометричного матеріалу

Методика ознайомлення учнів з геометричними фігурами (на вибір: точкою, відрізком, прямою, ламаною лінією, багатокутником та інші) та їх простішими властивостями.

Розв'язування задач на знаходження периметра і площі геометричних фігур.

10. Методика вивчення основних величин

Величини та їх вимірювання в курсі математики у 1 та 2 класах (на вибір студентів: довжина, місткість, маса, гроші, час).

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

1. Формування в здобувачів початкової освіти умінь проведення спостережень, дослідів

Цілісна картини світу здобувача початкової школи.

Формування екологічних понять під час вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Формування емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу.

2. Методика формування понять і уявлень в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»

Поняття у курсі «Я досліджую світ»: визначення, класифікація.

Логічні операції з поняттями у процесі навчання курсу «Я досліджую світ». Умови формування природознавчих понять.

3. Засоби наочності у процесі навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Засоби наочності, їх загальна характеристика. Натуральні засоби наочності. Образотворчі засоби наочності. Аудіовізуальні засоби наочності. Моделі як засоби наочності. Проектування осередків навчання й виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

4. Методи навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Поняття про метод та прийом навчання.

Класифікації методів навчання.

Вибір та оптимальні поєднання методів на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у початковій школі.

Використання інтерактивних методів у процесі викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

5. Проектна діяльність на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Сутність проектної діяльності. Види проектів, їх характеристика.

Застосування проектного методу на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ***1. Художньо-педагогічні технології на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво»***

Сутність поняття «педагогічна технологія».

Інтегративні художньо-педагогічні технології – фундамент методики викладання мистецтва.

Проблемно-евристичні художньо-педагогічні технології.

Інтерактивні художньо-педагогічні технології.

Сугестивні та естетотерапевтичні художньо-педагогічні технології.

Музейні художньо-педагогічні технології.

Медіатехнології.

2. Жанри в образотворчому мистецтві

Історія виникнення, характеристика та особливості основних жанрів образотворчого мистецтва.

Натюрморт. Пейзаж. Портрет. Анімалістичний жанр. Батальний жанр. Історичний жанр. Побутовий жанр.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ГАЛУЗІ***1. Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ»***

Формування творчого освітньо-виховного середовища закладів загальної середньої освіти. STEM-технології в освітньому процесі.

Формування екологічної культури учнів початкової школи. Проєктні технології в початкових класах. Вимоги до оцінювання проєктів.

2. Вишивка як вид декоративно-прикладного мистецтва

Історія виникнення та поширення вишивки на території України.

Регіональні особливості вишивок Гуцульщини, Слобожанщини, Буковини, Галичини, Поділля.

Значення кольору та зображень.

Матеріали, техніки. Типологія виробів. Відомі майстри.

ВИМОГИ ДО ВІДЕОЗАПИСУ УРОКУ

1. Студентам необхідно підготувати відеозапис фрагменту уроку однієї з методик початкової освіти (*математика, українська мова, ЯДС, мистецтво, технології*). Члени екзаменаційної комісії попередньо ознайомлюються з цим відеозаписом та конспектом уроку. Предмет (освітню галузь), окрім англійської мови, інформатики та фізкультури, клас, тему студент обирає самостійно.

Старости груп укладають таблицю і надсилають на адресу: olha.halyuka@lnu.edu.ua

Група	Прізвище студента	Освітня галузь (предмет)	Клас	Тема	Мета	Обладнання	Тип уроку	посилання на Google диск з відкритим доступом

2. Файл з таблицею і конспектом уроку необхідно назвати за зразком: Іваненко_ФПШ-42 і завантажити на платформу Moodle (предмет «Новітні технології викладання фахових методик початкової освіти») **не пізніше, ніж за 3 тижні до іспиту**.

Вимоги до фрагменту уроку:

Тривалість проведення фрагменту уроку для кожного студента до 15 хвилин.

Просимо звернути увагу: означений час бажано використати для висвітлення етапів **мотивації** навчальної діяльності та **сприймання й усвідомлення** нового матеріалу, **узагальнення й систематизації** знань.

Критерії оцінювання (40 балів):

- ✓ розподіл часу між етапами уроку (5 б.);
- ✓ формулювання і відповідність мети уроку (5 б.);
- ✓ педагогічне мовлення (5 б.);
- ✓ прийоми, методи, форми організації навчання (10 б.);
- ✓ творчість, нестандартний підхід (5 б.);
- ✓ доцільність використання наочності (5 б.);
- ✓ елементи використання інноваційних технологій (5 б.).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ, ФАХОВИХ МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Педагогіка і психологія

1. Педагогіка як наука, її виникнення і розвиток. Завдання педагогіки на сучасному етапі. Педагогічна психологія як наука. Зв'язок педагогічної і вікової психології.

2. Наукові дослідження в педагогіці, їх особливості. Характеристика методів науково-педагогічного дослідження. Методи педагогічної психології.

3. Реалізація змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. Концепція НУШ. Психологічні основи навчання.

4. Педагогічний процес, його суть та закономірності. Особливості організації освітнього середовища в НУШ. Психологічне здоров'я вчителя і учнів.

5. Вчитель, його функції і завдання в суспільстві. Вимоги до сучасного вчителя. Педагог як суб'єкт педагогічної діяльності та педагогічного спілкування.

6. Педагогічна майстерність у професійній діяльності вчителя. Характеристика педагогічної діяльності.

7. Дидактика як теорія навчання і освіти. Сутність і завдання дидактики. Внесок педагогів у розвиток дидактики. Організація процесу засвоєння.

8. Навчання як складова освітнього процесу, його структура, функції. Педагогіка партнерства. Роль навчання та виховання у психічному та особистісному розвитку дитини.

9. Закономірності, принципи і правила навчання. Система дидактичних принципів. Учень початкової школи як суб'єкт навчальної діяльності.

10. Методи і засоби навчання, їх класифікація та характеристика. Вибір методів навчання. Характеристика процесу учіння та навчальної діяльності.

11. Інтерактивні методи навчання, їх специфіка, характеристика окремих методів. Навчання і розумовий розвиток учнів початкової школи.

12. Форми організації навчальної діяльності учнів. Тенденції розвитку форм навчання. Види і методи навчання.

13. Урок у сучасній початковій школі. Психологічний аналіз уроку.

14. Загальні засади педагогічних технологій. Психологія навчальної діяльності.

15. Позаурочні і позашкільні форми організації навчання. Психологічні аспекти реалізації ідеї індивідуалізації та диференціації в освітньому процесі.

16. Сутність і функції діагностики і корекції у навчанні. Види, форми, методи контролю знань, умінь і навичок учнів. Психологічна характеристика компонентів готовності дітей до навчання в школі.

17. Оцінювання навчальних досягнень учнів. Критерії і вимоги до оцінювання успішності учня. Психологія особистості як основа організації особистісно-орієнтованого освітнього процесу.

18. Диференційоване навчання в школі. Диференційоване навчання в інклюзивному освітньому просторі початкової школи. Психологічні аспекти навчання дітей з особливими освітніми потребами.

19. Проблема попередження та подолання неуспішності у навчанні. Мотивація навчальної діяльності.

20. Навчання обдарованих дітей. Психологія навчання обдарованих дітей.

21. Виховання як складова педагогічного процесу. Особливості, механізми, етапи процесу виховання. Психологічні основи виховання.

22. Основні закономірності і принципи виховання, їх характеристика.. Психологічне обґрунтування виховного впливу.

23. Методи і форми виховання, їх класифікація та характеристика. Вибір методів виховання. Поняття вихованості.

24. Виховання особистості в колективі. Педагогічні функції, стадії управління колективом. Врахування вікових аспектів розвитку в процесі виховання.

25. Місце і роль сім'ї у вихованні дітей. Виховання дітей у сім'ї. Принципи сімейного виховання. Співробітництво школи і сім'ї у вихованні дітей. Психологія сімейного виховання.

26. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти. Робота класного керівника, його роль, місце і значення у формуванні особистості школяра. Психологія особистості вчителя.

27. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми. Принципи, шляхи і засоби перевиховання. Врахування вікових особливостей розвитку дитини в освітньому процесі.

28. Система освіти в Україні. Структура і управління загальноосвітніми закладами. Принципи і функції управління. Співпраця педагога та психолога у питаннях навчання та виховання учнів.

29. Зміст, форми і методи методичної роботи, її роль у підвищенні рівня професійної підготовки вчителя. Зміст, програма та методи професійного самовиховання вчителя.

30. Інтегроване навчання. Тематичний та діяльнісний підходи. Психологічні умови та передумови успішної адаптації дитини до навчання в школі.

Методика навчання української мови та читання

1. Основні періоди й етапи навчання грамоти. Коло умінь і навичок, які одержують учні в добуковий, буквений та післябуквений періоди.
2. Методика опрацювання елементів лексики. Робота над усвідомленням прямого і переносного значення слова, багатозначністю, синонімами й антонімами. Види вправ з лексики.
3. Граматичний й антиграматичний напрям в методиці навчання орфографії. Методика вивчення фонетичних, морфологічних та семантичних написань. Види вправ з орфографії.
4. Методика вивчення морфемної будови та елементів словотвору.
5. Методика вивчення частин мови.
6. Методика опрацювання елементів синтаксису: формування поняття про речення, типи речень за будовою та метою висловлювання, основа речення, головні члени речення. Види вправ з синтаксису.
7. Види переказів і методика їх проведення. Організація та прийоми навчання усним і письмовим переказам: попередня розсосереджена робота, постановка завдання, мотивація мовлення.
8. Формування навичок якісного читання.
9. Методика читання й аналізу художнього твору в початковій школі.
10. Методика вивчення творів різних жанрів.
11. Методика проведення уроків роботи з дитячою книжкою.

Методика навчання математики

1. Організація навчання математики. Вимоги до сучасного уроку.
2. Нумерація чисел в межах 10. Дії додавання і віднімання в межах 10.
3. Методика вивчення простих задач.
4. Розвиток уявлень про складену задачу і процес її розв'язування.
5. Методика вивчення нумерації чисел в центрі «Сотня». Методика вивчення дій додавання і віднімання в центрі «Сотня».
6. Методика вивчення нумерації багатоцифрових чисел.
7. Методика вивчення дробів.
8. Методика вивчення алгебраїчного матеріалу.
9. Методика вивчення геометричного матеріалу.
10. Методика вивчення основних величин.

Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

1. Формування в здобувачів початкової освіти умінь проведення спостережень, дослідів.
2. Методика формування понять і уявлень у інтегрованому курсі «Я досліджую світ».

3. Засоби наочності у процесі навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ».
4. Методи навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ».
5. Проектна діяльність на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Методика навчання мистецької галузі знань

1. Художньо-педагогічні технології на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво».
2. Жанри в образотворчому мистецтві.

Методика навчання технологічної галузі знань

1. Інтеграція освітньої галузі «Технології» в курсі «Я досліджую світ».
2. Вишивка як вид декоративно-прикладного мистецтва.

Критерії та норми оцінювання компетентностей

Оцінювання відповідей студентів здійснюється з урахуванням фундаментальності та індивідуальності педагогічного й наукового бачення і конструктивності підходів до висвітлених питань. Студенти можуть висловлювати власні, відмінні від викладених у підручниках і посібниках з методики судження, які слід проаналізувати, визначаючи їх раціональність.

Важливо виявити вміння випускника ретранслювати теоретичні знання на практичні обставини, що виникають під час практичної діяльності, прогнозувати наслідки педагогічного впливу, готовність реалізувати в практичній роботі здобуті під час навчання методичні технології, свою професійну майстерність, особисті якості, готовність до підвищення рівня педагогічної культури.

При оцінюванні знань студентів враховуються в однаковій мірі знання з психології, педагогіки та фахових методик.

Відповідь повинна бути чіткою, послідовною, логічною і правильно побудованою. Зв'язний виклад теоретичного матеріалу студент має ілюструвати відповідними прикладами, які б свідчили про свідоме засвоєння і розуміння ним цього матеріалу та про вміння застосовувати набуті теоретичні знання на практиці

Оцінка **«відмінно»** виставляється за відповідь студента, який виявив всебічні, ґрунтовні і глибокі знання навчально-програмного матеріалу, ознайомлений з основною та додатковою літературою, яка рекомендована програмою; вміння ілюструвати теоретичні положення відповідними прикладами, і не лише запозиченими з підручника, а й підібраними самостійно; вільний і правильний аналіз форм і методів роботи на конкретному уроці; свідоме, аргументоване висвітлення питання; правильне використання наукової і професійної термінології, логічний виклад матеріалу; вміння розкрити взаємозв'язок теорії і практики; виразність, багатогранність мовлення, вміння формулювати висновки; вияв творчих здібностей у розумінні і використанні навчального матеріалу.

Оцінка **«добре»** ставиться, якщо студент виявив ґрунтовні знання навчально-програмного матеріалу, ознайомлений з основною та додатковою навчально-методичною літературою, рекомендованою програмою; за свідомий, повний і аргументований виклад; глибоко й докладно відповідає на всі запитання, основні теоретичні положення ілюструє відповідними прикладами, відповідає правильною літературною мовою, але виявляє неповну самостійність в аргументації й ілюструванні викладених ним теоретичних положень; наявне незначне порушення послідовності викладу; неточне використання наукових термінів.

Оцінки **«задовільно»** виставляється за відповідь студента, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для майбутньої

професійної діяльності; ознайомлений з основною та додатковою літературою, рекомендованою програмою; разом з тим допускає 3–5 незначних теоретичних помилок; деякі порушення логічності викладу; недостатнє розкриття суті понять; труднощі у наведенні прикладів; недостатня виразність мовлення.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ:

Теоретичні питання – **60 балів** (по 30 б. кожне питання).

Фрагмент уроку – **40 балів**.

Додаткові запитання – **10 балів**.

Таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90–100	A	відмінно
81–89	B	добре
71–80	C	
61–70	D	задовільно
51–60	E	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Державні законодавчі і нормативно-правові документи з питань освіти в Україні

1. [Державний стандарт початкової освіти.](#)
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту»: прийнятий 16.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
3. Закон України «Про освіту»: прийнятий 05.09.2017 р. URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>
4. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. К.: Україна, 1996. 56 с.
5. Концепція Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1233-2020-%D1%80#Text>
6. Концепція “Нова українська школа”. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>
7. Навчальні програми для 1-4 кл. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
8. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. К.: Шкільний світ, 2001. 16 с.
9. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00>
10. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

ПЕДАГОГІКА

Основна

1. Загальна педагогіка: навч. посібник / О. Ф. Євсюков, С.А. Чупахін; за ред. О. Ф. Євсюкова. Х.: Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2020. 150 с.
2. Загальні основи педагогіки: навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» / Л. В. Задорожна-Княгницька, І. Б. Тимофєєва. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка: підручник. 3-тє видання, перероблене та доповнене. К.: Видавництво Ліра-К, 2016. 608 с.
4. Нова українська школа: Порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібик Н.М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Пляєди», 2017. 206 с.

Додаткова

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. 2-ге вид., доп. і випр. Рівне, 2011. 552 с
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., випр. К., 2015. 448 с.
3. Енциклопедія освіти / За ред. В.Г. Кременя. К.: Юніком Інтер, 2008. 1040 с.
4. Кузьмінський А., Омеляненко В. Теорія і методика виховання: навч. посібник. К.: Знання-Прес, 2008. 415 с.
5. Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2016. 376 с.
6. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи: навч. посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 632 с.

ПСИХОЛОГІЯ

Основна

1. Євтух М.Б. Педагогічна психологія: Підручник. К.: Кондор, 2015. 420 с.
2. Заброцький М. М., Шапошникова Ю. Г. Лекції з педагогічної психології: навч. посібник. Херсон: Грінь, 2017. 144 с.
3. Колобич О. П. Загальна психологія: навч.-метод. посібник. Львів: Растр-7, 2018. 172 с. URL: <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/pidruchnyk-2018-kolobych-R7.pdf>
4. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К. Ліра-К., 2020. 564 с. URL: <https://lira-k.com.ua/preview/12628.pdf>
5. Савчин М.В. Загальна психологія: навчальний посібник. 3-тє видання. К.: Академвидав, 2020. 334 с.

Додаткова

1. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 362 с.
2. Прасол Д. В., Литвиненко І. С. Вікова та педагогічна психологія: мультимедійний навч.-метод. посібник. Миколаїв: Арнекс, 2016. 150 с.
3. Савчин М.В. Загальна психологія: навч. посібник. К.: Академвидав, 2011. 464 с. (Серія «Альма-матер»).

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Основна

1. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі: метод. посібник. К.: Освіта, 2019. 268 с.
2. Лобчук О. Морфологія у початковій школі: Засвоєння морфологічних написань молодшими школярами. *Початкова освіта*. 2018. №3. С. 20–23.

3. Лобчук О.Г. Навчання мовленнєвої діяльності на уроках мови. 1 – 4 класи: навч.-метод. посібник. К. : Кафедра, 2012. 120 с.
4. Методика навчання української мови в початковій школі: навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів /За наук. ред. М.С. Вашуленка. К.: Літера ЛТД, 2019. 364с.

Додаткова

1. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи. Підручник для студентів педагогічних факультетів. К.: Генеза, 2002. 368 с.
2. Стахів М., Крохмальна Г. Сучасна українська літературна мова з практикумом: навч.-метод. посібник. ЛНУ ім. І. Франка, Львів, 2015. 45 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Основна

1. Білявська Т. М. Методика навчання літературного читання: Навчально-методичний посібник. Миколаїв: СПД Румянцева, 2017. 109 с.
2. Коваль Г. П., Іванова Л. І., Суржук Т. Б. Методика читання: навч. посіб. для студ. пед. ін-тів, гуманіт. ун-тів, пед. коледжів спец. Тернопіль, 2010. 280 с.
3. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах: Посіб. для вчителя. Київ: Освіта, 2007. 334 с.
4. Пономарьова К.І. Формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови. Посібник. Київ, 2019. 131 с. URL: <https://znayshov.com/FR/5696/125.pdf>

Додаткова

1. Вашуленко О. Емоційно-ціннісна складова у структурі читацької компетентності молодшого школяра. Початкова школа. 2013. № 1. С. 13–17.
2. Ємець А. А. Методика роботи з науково-пізнавальними творами в початкових класах: Навчальний посібник. Харків, 2009. 160 с.
3. Куцоконь Н. Словниково-логічні завдання на уроках читання. *Початкова школа*. 2012. № 6. С.11–15.
4. Олійник Г.А. Формування навичок виразного читання в 1 класі. Тернопіль: Астон, 2012. 178 с.
5. Подановська Г.В., Приставська Р.В. Уроки роботи з дитячою книжкою у сучасній початковій школі. *Наукові інновації та передові технології*. Серія «Педагогіка». 2024. № 9(37) С. 990-999. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/view/273/372>

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ

Основна

1. Бібік Н.М. Нова українська школа: порадник для вчителя. 2018. 160 с.
2. Скворцова С.О. Методика навчання математики в 1-2 класах: URL: [http://interactive.ranok.com.ua/upload/file/!!!!!!!!!!!!!!ukr2/metodyka%20navchannia%20matematyky%20u%201%20%20klasakh%20ZZSO%20na%20zasadakh%20intehratyvnoho%20i%20kompetentnisnoho%20pidkhodiv%20\(Skvortsova%20S_%20O_,%20Onopriienko%20O_V_\)%20.pdf](http://interactive.ranok.com.ua/upload/file/!!!!!!!!!!!!!!ukr2/metodyka%20navchannia%20matematyky%20u%201%20%20klasakh%20ZZSO%20na%20zasadakh%20intehratyvnoho%20i%20kompetentnisnoho%20pidkhodiv%20(Skvortsova%20S_%20O_,%20Onopriienko%20O_V_)%20.pdf)
3. Скворцова С.О. Методична система навчання розв'язування сюжетних задач учнів початкових класів: URL: <https://skvor.info/publications/books-and-workbooks/>.
4. Скворцова С.О. Методика навчання математики в 3-4 класах: URL: <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukraska-shkola-metodika-navchannya-matematiki-u-3-4-klasakh-zakladv-zagalno-seredno-osvti-na-zasadakh-integrativnogo--kompetentnsnogo-pdkhodv/>
5. ШІСТЬ ЦЕГЛИНОК в освітньому просторі школи. Методичний посібник. The LEGO Foundation, 2018. 32 с.

Додаткова

1. Формування поняття про просту задачу. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DdnnHhIk7sY>
2. Задача на знаходження суми. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=IEE-D56g8I0&t=229s>
3. Задачі на знаходження різниці URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DAoihRMvZ7c>
4. Досліджуємо задачі. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Q9zS16sJ94o>
5. Досліджуємо складові задачі. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=59FogE6PsaQ>
- Задачі на пропорційне ділення. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ZyFwbzaJFcM>

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ

«Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Основна

1. Байбара Т.М. Методика навчання природознавства в початкових класах: навч. посіб. Міжн. фонд «Відродження». К.: Веселка, 2010. 334 с.
2. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та ін. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1–2 класах

закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посібник. К.: Видавництво «Алатон», 2019. 128 с.

3. Гільберг Т. Г. Тарнавська С. С., Павич Н. Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах ЗЗСО на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Київ: Генеза, 2019. 254 с.

4. Гільберг Т. Г. Тарнавська С. С., Хитра З.М., Павич Н. Нова українська школа: Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посібник. К.: Генеза, 2020. 240 с.

5. Юрченко О.М. Інтегровані уроки тематичних тижнів. Лайфхаки для вчителя НУШ. Я досліджую світ. 1 клас. Х.: Вид. група «Основа», 2019. 141 с.

Додаткова

1. Волощенко О.В., Козак О. П., Остапенко Г. С. Я досліджую світ: підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). К.: Світич, 2018.

2. Волощенко О.В., Козак О. П., Остапенко Г. С. Я досліджую світ: підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х част.). Ч.2. К.: Світич, 2018. 128 с.

3. Волощенко О.В., Козак О. П., Остапенко Г. С. «Я досліджую світ»: підруч. для 2 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х част.). Ч.1. Київ: Світич, 2019. 128 с.

4. Грошовенко О. П. Екологічне проектування у процесі підготовки майбутнього вчителя початкової школи. *Наук. вісник Південноукраїнського педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Сер. Педагогічні науки.* 2017. Вип. 5. С. 22–27.

5. Жаркова І. І. Формування предметної природознавчої компетентності молодших школярів шляхом використання проектної технології. *Наукові записки. Сер. Педагогіка.* 2015. № 1. С. 43–49.

6. Купчак С. Б. Особливості реалізації проектної технології навчання у початковій школі. *Наукові записки. Сер. Педагогічні науки.* 2018. № 63. С. 95–98.

Електронні ресурси

1. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Онлайн-курс для вчителів початкової школи. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kKN4jlYnYsM>
3. Електронні версії підручників української мови для 1-4 класів. URL: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>
4. Сайт Інституту модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/>
5. Державний стандарт початкової освіти. URL:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>

6. Метод проєктів в навчально-вихованому процесі (онлайн курс). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=petH0HngQkU>

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ

Основна

1. Масол Л. М. Навчально-методичний посібник “Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу”. Київ: Генеза, 2019. 208 с.

https://www.geneza.ua/sites/default/files/product-images/Metodyky/Masol_Mystetstvo_Metodyka.pdf

2. Масол Л. М. Навчально-методичний посібник “Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу “Мистецтво” у 3-4 класах на засадах компетентнісного підходу”. Київ: Генеза, 2020. 160 с.

<https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpraysivnykiv/Masol.pdf>

3. Малицька О. В. Образотворче мистецтво з методикою навчання: навч.-мет. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закладів напрямів підготовки 6.010102 Початкова освіта]. Бердянськ, 2016. 346 с.

<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Malytska.pdf>

Додаткова

1. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти): навч.-метод. посіб. Ч. 1. Івано-Франківськ: ЯРИНА, 2016. 196 с. <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/02/Hnatiuk-1-chastyna.pdf>

2. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво: теорія і методика навчання: навч.-метод. посіб. Ч. 2. Івано-Франківськ, 2017. 246 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/14162/1/%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%96%D0%B9%20%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BD%D1%82%21%21%21%21.pdf>

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ

Основна

1. Гільберг Т. Г. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: технологічна освіта у початковій школі»: для пед. працівників. Київ : Генеза, 2021. 160 с. https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpraysivnykiv/%D0%93%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B3_%D0%9D%D0%A3%D0%A8_%D0%A2%D0%B5%D1%85_%D0%9E%D1%81%D0%B2_%D0%A3%D0%BA%D1%80_s.pdf

2. Цимбалару А.Д. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навчально-методичний посібник. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.

3. Гулей О.В. Декоративно-прикладне мистецтво: Навчальний посібник. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2010. 152 с.
<https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/12/Guley-Dekorativno-prikladne-mistetstvo.pdf>

Додаткова

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є Декоративно-прикладне мистецтво: навч. посібник. Львів: Світ, 1993. 272 с.
<https://studfile.net/preview/2412667/>